

Українці про «Волинь-43»: спростування польських міфів

В обласному краєзнавчому музеї презентовано унікальне видання «Волиняни про «Волинь-43»: українська пам'ять про польську експансію на Український Північний Захід у 1938–1944 рр. Усно-історичні свідчення». Її автор – кандидат історичних наук з Луцька, багаторічний дослідник Волинської трагедії Іван Пушук.

Ця 1000-сторінкова що історична правда не книга-дайджест унікальна встановлюється законами,

лоній і боївок. Є свідчення людей про те, що конфлікт починався саме у тих районах, де стояли радянські партизани.

Як зізнався автор Іван Пушук, за весь цей час пошуків і досліджень його не залишало відчуття, що підсумки цієї праці будуть затребувані українським суспільством, і зараз такий час настає: «Нас із вами не буде, але ця правда людська залишиться. І хай наш народ тримає цю правду про запас, це будуть наші козири проти неправди».

КОМЕНТАРІ

Андрій Жив'юк, голова обласного краєзнавчого товариства, кандидат історичних наук:

– Підраховувати, хто кого більше вбив, – невдячна справа, яка не приведе до остаточного вирішення проблеми. Але рахувати треба, бо це стане фактом, на який спиратимуться дослідники. Поляки порухували свої жертви так.

з багатьох причин. Автор за 23 роки досліджень побував у 2342 волинських селах (Волинська, Рівненська та північна частина Тернопільської областей), зробив понад 1400 магнітофонних записів. Луцький історик зібрав понад 7 тисяч свідчень людей і стверджує, що від рук українців на Волині загинуло не більше 9 тисяч поляків. А від рук поляків загинуло понад 14 тисяч українців (без врахування подій на Холмщині та Підляшші). Книга спростовує твердження польських дослідників (зокрема, Єви та Владислава Семашків), які нарахували аж 100 тисяч польських жертв Волині від рук «українських націоналістів».

...Коментуючи напруження відносин України та Польщі, яке склалося останнім часом у зв'язку з прийняттям польським парламентом скандальних поправок до законодавства про Інститут національної пам'яті, якими, зокрема, передбачено кримінальну відповідальність за пропаганду ідей «українського націоналізму», міністр закордонних справ України Павло Клімкін зазначив,

вона або є, або її потрібно шукати.

Польські радикальні політики, причетні до прийняття законодавчих норм про кримінальну відповідальність за заперечення «геноциду» та поширення «ідеології українських націоналістів» (з ними соціалізується і президент Анджей Дуда), також неодноразово повторювали тезу про те, що потрібно дотримуватися «історичної правди». Але складається враження, що цю правду вони розуміють по-своєму, їх думка української сторони зовсім не цікавить. Мабуть, вони розуміють, що Україна нині переживає не найкращі часи у своїй історії, а тема трагічних подій на Волині під час війни у нас малодосліджена, тому й нав'язують нам власні стереотипи. Це не тільки вносить напруженість у двосторонні відносини, але й актуалізує необхідність пошуку цієї самої правди з українського боку. І в цьому плані книга Івана Пущука справді унікальна, бо базується не на політологічних висновках чи художньо-документальній прозі, а дає правдиву картину у свідченнях людей, жителів цих сіл, свідків тих подій та їхніх нащадків.

Важливим висновком цього «польового» дослідження також є те, що у багатьох випадках ініціаторами українсько-польського конфлікту у 1943 році були німці й радянські партизани, які його розпалювали і в своїх каральних акціях проти українців часто спиралися на допомогу польських ко-

декларувати, як вважали за потрібне, як хотіли. Нам треба свій підрахунок жертв. Він може десь не збігатися, але це не є великою перепоною у таких дослідженнях. Треба робити так, щоб нашу позицію було видно у світі.

Ігор Марчук, завідувач відділу обласного краєзнавчого музею, кандидат історичних наук:

— Іван Пущук провів титанічну роботу. Йому треба було обходити і об'їздити тисячі населених пунктів, де відбувалося це протистояння, вміти розговорити людей, викликати їх на відвертість, адже знаємо, що й зараз є люди, які чекають розповісти правду. Йому пощастило записати розповіді тих людей, яких уже немає серед живих, і це робить їхні свідчення особливо цінними.

Ярослав Мельник, начальник управління культури облдержадміністрації:

— Політики приходять і відходять, а народ залишається, тому потрібно робити усе, щоб він знав правду, щоб не стиралася його історична пам'ять. Тому потрібно, щоб найперше за цю справу взялися історики, які мають розставити правильні акценти.

Підсумковий том грандіозного дослідження на тему «Волинь-43» видано обмеженим тиражем на кошти, виділені Рівненською облрадою. На черзі — видання окремих томів по кожному району історичної Волині, а також перевидання підсумкового тому.

Анатолій ГУМЕНЮК.

	11.10	Чемпіонат України
еміоніє	12.55	LIVE. Леганес - Севілья. Чемпіонат Іспанії
етіж. Чем-	13.45, 16.25, 19.25	Футбол Tables
	14.55, 23.40	Журнал Ліги чемпіонів
летіко.	15.25	LIVE. Віган - Саутгемптон. 1/4 фіналу. Кубок Англії
	17.30	Огляд матчів. Ліга Європи УЄФА
1/4 фіналу.	18.25	LIVE. Лестер - Челсі. 1/4 фіналу. Кубок Англії
ропи УЄФА	20.30	Світ Прем'єр-Ліги
	21.00, 03.50	Топ-матч
іналу. Ку-	21.10	Моя гра
	21.40	LIVE. Реал - Жирона. Чемпіонат Іспанії
еміоніє	00.10	Чемпіонат України
	02.00	Ліверпуль - Вотфорд. Чемпіонат Англії
Чемпіо-	04.00	Барселона - Атлетік. Чемпіонат Іспанії